

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА 2017. ГОДИНУ

Центар је и прошле године наставио са организацијом сервиса персоналних асистената. Кроз конкурс Града Новог Сада за пројекте организација које пружају услуге социјалне заштите,

У првих 8 месеци услугу су користиле 4 кориснице, једна услугу користи од јуна 2009, две од јула 2009. и једна од 8. новембра 2015. Једна корисница је у марту и априлу услугу користила двадесет сати, једна корисница све време користи 24 уз повремену додатну асистенцију једног колеге, две кориснице по 8 сати асистенције.

У овом периоду по уговору о раду на одређено време радило је укупно 11 асистенткиња, један персонални асистент и један повремени персонални асистент, који је уједно ангажован и за финансијске послове Центра.

У мају упитник о заинтересованости за коришћење услуге асистенције попунио је још један потенцијални корисник, који сходно потребама и свим осталим Законом дефинисаним критеријумима, има услове за коришћење услуге. Обезбеђен је новац за њу, а разлог зашто је још увек не користи јесте што је улаз до стана у коме живи до пре десетак дана био неприступачан и небезбедан, за њега и за потенцијалног асистента.

За ову услугу Градска управа за социјалну и дечју заштиту одобрила је на првом конкурс, на који смо пројекат послали са закашњењем од три дана јер је био објављен у категорији Актуелности, уместо у категорији Конкурси, износ од 3 милиона динара. У јануару Реконструкција женски фонд (РЖФ) године на име годишње подршке раду организације одобрила и уплатила средства у односу 820.876,00 динара за подршку самосталном животу за седам жена са инвалидитетом у Новом Саду кроз који је запослена организаторка сервиса персоналне асистенције и ангажована супервизорка Центра. Због недостатка средстава за саму асистенцију и искуствену подршку, средства одобрена одобрена за обуку од стране Градске управе и РЖФ преусмерена су на ове 2 ставке. У новембру 2017. РЖФ је из Фонда „Жарана Папић“ такође у оквиру годишње подршке Центру одобрила средства у износу од 67.750,00 дин. за завршетак студија Јелене Сокреф на Високој струковној школи за образовање васпитача у Кикинди.

У априлу месецу добили смо обавештење да је од стране Републичке инспекције за социјалну заштиту да је Центар стекао услове добијање трајне лиценце за услугу персоналне асистенције и да је још једнино потребно да запослимо стручног радника/цу по уговору о раду, пошто се уговор о волонтерском раду више не третира као валидан начин ангажовања радника у социјалној заштити. Након одобравања средстава од стране Града, запослена је колегиница Весна Премић од 1. јуна на пробни рад од месец дана, а потом јој је уговор продужен до 31. децембра 2017.

Средства одобрена за сервис персоналне асистенције утрошена су закључно са октобром 2017. Због тога су четири асистенткиње упућене на евиденцију НСЗ, а осталим запосленима на пружању услуге персоналне асистенције за последња три месеца прошле године још увек није уплаћена плата: колеги који је задужен за финансије од августа, једној асистенткињи од септембра, осталима од октобра. Такође трошкови канцеларије нису плаћени за новембар и децембар.

Центар од 1. новембра организује асистенцију председнику Општинске организације параплегичара из Мартоноша.

Центар за пружање услуге социјалне заштите Општине Кањижи пружао му је услугу до октобра прошле године. Одлучио је да Центар „Живети усправно“ надаље настави да је пружа зато што је од августа до октобра ове године од како му је мајка умрла, трпео насиље од асистента који му је поломио руку и у више наврата повредио кичму тако да се не сећа када је последњи пут био у седећем положају. Услужни Центар у Кањижи није могао да обезбеди замену због забране запошљавања у јавном сектору и због тога што нема лиценцу за пружање ове услуге. Општина је најавила наставак финансирања али није пронашла начин за ову годину за последње два месеца у овој години и како смо сазнали преусмерила је одобрена средства за асистенцију овом кориснику на запошљавање друге особе у Услужном центру. Ресорни члан општинског већа, најавио је расписивање јавне набавке и покривање половине износа услуге инсистирајући на томе да другу половину треба да покрије корисник и наводећи тачан износ његовог месечног примања што је противно члану 19. Међународне конвенције о правима особа са инвалидитетом. У међувремену, договорено је да колега прође кроз процену потреба за коришћење ове услуге од стране Центра за социјални рад и да Општина након тога распише тендер за јавну набавку и да му се на тај начин обезбеди услуга.

Председница, потпредседник Центра и стручна радница посетили су 26. октобра 2017. Центар за пружање услуга социјалне заштите у Кањижи и колегу Деметера. Центар пружа услугу Дневног боравка и у томе блиско сарађује са тамошњим родитељским удружењем. Физички услови у коме корисници/е и особље бораве јесу оптимални, начин и

садржај рада противан је Конвенцији, на шта је директору, ресорном члану Општинског већа, особљу и председнику удружења указано, после чега је председница Центра послала представницима/ама међународног и овдашњег покрета за самостални живот предлог за хитну заједничку иницијативу за развој искуствене подршке и стварање независног фонда за финансирање услуга персоналне асистенције и других предуслова који ће омогућити пуну примену чл. 19. Конвенције.

У понедељак, 11. децембра почеле су да раде две нове асистенткиње за колегиницу Љиљану Чакмак, од којих је једна у међувремену пронашла други посао, ближи струци.

У среду 22. фебруара и 27. марта одржана је 10. редовна седница Скупштине Центра на којој је изабран нови састав Управног и Надзорног одбора. Управни одбор чинили су: Зорана Павлица, Игор Парезанин и мр Милица Мима Ружичић Новковић, а Надзорни: Драгана Марковић, Марија Обровачки и Љиљана Чакмак. На Скупштини разматрана је тема стратешког планирања и поставило се питање недовољности кадра који би овај процес могао да спроведе до краја, због чега су и због тога што већина чланова Скупштине није прочитала Извештај о петнаестогодишњем раду Центра, тачке дневног реда: усвајање извештаја о петнаестогодишњем раду Центра и доношење одлуке о стратешком планирању одложена је за 1. март, након чега је одлучено да се седница настави 22. марта.

Центар се први пут суочио са ситуацијом да се новоизабрани одбори нису конституисали, тј. до сада се ниједном нису састали што је био основни разлог за сазивање 11. ванредне седнице Скупштине Центра.

У међувремену, Стефан Савић, члан Скупштине Центра који је тренутно ангажован на пројекту Trans2work на пословима ментора студентима са инвалидитетом у оквиру програма Erasmus + који реализује ЕУ, предложио је да се један број чланова и свршених студената који су били активни у НСУСИ ангажује кроз Јавни рад за који је у том тренутку био расписан конкурс и да уз менторство Центра добију могућност да стекну одређено знање са којим ће моћи да делују у покрету и на неким другим пословима. Председавајућа Скупштине предложила је да то буде у оквиру вршњачког саветовалишта. Испоставило се, међутим, да без мало сви свршени студенти/киње и апсолвенти/киње који су пријављени на евиденцији НСЗ немају процену радне способности. Отуда је поднет предлог пројекта за Јавни рад за ангажовање седморо сарадника/ца у пружању вршњачке подршке различитог образованог профила који је одобрен у траженом износу од 863.016,00 динара. Једна колегиница запослила се 1. јуна

у струци и како смо одлучили да се уместо ње нико не запосли пошто је први месец био кључан за увођење целе групе у процес, Центру је пренет износ од 818.157,83 динара.

У току маја запослени/е су упознати са основама рада у искуственом/вршњачком саветовалишту, из чега се састоји рад, као и о основама развоја покрета за грађанска права и покрет особа са инвалидитетом са акцентом на улози покрета за самостални живот особа са инвалидитетом.

Будући да су се тиму сарадника искуственог/вршњачког саветовалишта ангажованих на овом јавном раду, придружиле две колегинице које не чују, од 8. до 30. маја записивали смо цео ток рада ради несметаног праћења, што ће омогућити евалуацију на крају пројекта, а сам исписани материјал преточив је у смернице за организовање ове услуге.

У јуну месецу у оквиру јавног рада радило је 6. особа. Једна колегиница са VI степеном стручне спреме запослила се у струци.

Организовали смо радионицу о познавању рада Центра и области инвалидности, који су заправо основа за пружање подршке засноване на личном искуству. Испоставило се да оквирно знање постоји, али да је неопходно веће упућивање у појединачне области које се односе на права особа са инвалидитетом. Договорено је да колегиница која је завршила студије права упути све остале у основне мере за спречавање дискриминације које је Република Србија усвојила а да свако од запослених припреми по једну системску област. У понедељак 5. јуна у канцеларији Центра одржан је састанак целог тима запослених и запослених на Јавном раду у вези с темом прикупљања средстава јер смо били обавештени да због тога што су потрошена квота за прва четири месеца намењена социјалној заштити, постојала је могућност да новац за мај намењен персоналној асистенцији не буде уплаћен до краја лета, што се, срећом, није десило, али је то био повод да запослене на Јавном раду упутимо у начин финансирања Центра и како функционише организација која континуирано пружа услуге на дневном нивоу без сталног финансирања. Новозапослени увидом у обим рада и активности програма и пратећих административних обавеза у раду закључили су да је рад у удружењима готово идентичан раду организација у другим секторима у којима су имали радног искуства. Заједнички закључак запослених Центра је да су запослени препознали ниво одговорности који цивилни сектор има, тј. да је одговорност једнака у свим секторима без обзира на то што расподела финансија не прати ниво потреба на терену. Ово је нарочито важно због тога што су људи дошли из различитих сектора (ово је први пут да раде у удружењу грађана).

Седмог јуна представнице организације: „... Из круга – Војводина“ организовале су обуку о препознавању насиља над женама са инвалидитетом. Седмог и осмог јуна председница Центра и једна од запослених која су у мају заједно са запосленима на јавном раду прошла кроз основну обуку, присуствовали су скупу о могућностима дијалога са установама система у циљу развоја цивилног друштва које је организовано у оквиру пројекта Техничка подршка организацијама цивилног друштва који реализује Европска комисија. Договорено је са организаторима да се до краја јавног рада за запослене и активисте Центра организује обука за писање пројеката и прикупљање средстава у локалној заједници. Коришћењем метода консултација на основу сличног искуства пружена је међусобна подршка у области права на рад двома особама, разговарали смо у вези са спознајом појединачних улога и колективним идентитетом у вези са тим да и у Центру и изван њега ми, заправо, представљамо и организацију и заједницу особа са инвалидитетом и самим тим је јако важно имати у виду да сваки наш поступак јаван. У петак 16. јуна организован је разговор и иницијална обука о избору персоналног асистента за потенцијалног корисника који би требало да почне да користи услугу персоналне асистенције. У четвртак, 22. јуна Центар је учествовао на Сајму запошљавања пошто је у току оглас за запошљавање двоје персоналних асистената. Са организаторком Сервиса било је двоје запослених на јавном раду. Идућег дана организоване су искуствене консултације у вези са радом у Центру али су се покренуле и неке друге теме у вези са доношењем одлука и породичним односима. У току маја покренута је иницијатива за колективни одлазак у теретану. Обратили смо се Фондацији социјална правда за финансијску подршку, а две запослене на Јавном раду у мају и јуну посетиле су две теретане у циљу процене приступачности и евентуалног договора о сарадњи. Уколико средства буду обезбеђена до почетка јула, кренућемо да користимо услуге једне од њих.

Последња недеља јуна у консултативном делу, спонтано посвећена је самосталном животу. Новозапослена стручна радница за ову и услугу персоналне асистенције информисана је кроз консултације о основама рада у овој области и вредносним аспектима на којима се заснива покрет за самосталан живот особа са инвалидитетом што је помогло као својеврсна рекапитулација свега што смо заједно отворили као теме битне за рад у саветовалишту у мају 2017.

У току јула већи део рада односио се на искуствене разговоре и консултације на различите теме, углавном везане за самостални живот, увођење сервиса персоналних асистената у систем социјалне заштите града Новог Сада и искуствене подршке. Запослени су учествовали у разговорима за селекцију нових асистената.

Један од запослених на Јавном раду, стручна радница, супервизорка и један од вршњачких едукатора/ки Центра и председница присуствовали су трибини „Асистенција за особе са инвалидитетом као једна од неопходних у области социјалних услуга“ у оквиру пројекта „Унапређење услуге социјалне заштите помоћ у кући за особе са инвалидитетом“ коју реализује град Ваљево у сарадњи са Каритас Ваљево, Центром за друштвено економски развој, Друштво за церебралну парализу Ваљево и Клубом особа са инвалидитетом „Корак напред“ при Друштву за церебралну парализу уз подршку Европске комисије. Након трибине посетили су Клуб особа са инвалидитетом и разговарали о клипингу медијског материјала о особама са инвалидитетом што је основа јавног рада које спроводи Друштво за церебралну парализу и о искуственом присуству подршци особама са инвалидитетом пошто Клуб има све капацитете да покрене овај вид подршке. Представници Центра предложили су неколико пројеката којима би се ове две активности могле повезати и на којима би Центар и Клуб надаље могли да сарађују.

Друга тема на коју смо се фокусирали јесте прикупљање средстава јер је неколико запослених изразило жељу да у овој области даље ради. Четрнаестог јула запослени су имали прилику да из улоге донатора сагледају основни разлог због чега улажу у заједницу. Испоставило се да је за већину разлог за улагање осећање. Део је препознао да улаже из потребе, неколико колега изнело је да је основни разлог тема или циљ, за једну особу основа су вредност а за другу став. Овај сегмент помогао је у креирању обуке о прикупљању средстава које је одржано 18. јула и у оквиру којег су сагледани сви елементи ове активности и направљен прелиминарни годишњи буџет Центра. Следећег дана одржана је основна обука о писању пројеката. Запослени су изнели да им је овај сегмент био користан, једна од њих је представила своју потенцијалну предузетничку идеју, након чега су јој председница и стручна радница сугерисале како да од нечега што је појединачна намера може да се створи нешто што има општи значај. У петак, 21. јула један од запослених у сарадњи са особом која је у Центру задужена за прикупљање средстава опробао се у овој активности. Њихов заједнички рад резултирао је донацијом у износу од 10.000,00 динара.

У току јула Центар је посетио власник студија Firchie Think Tank. Договорено је да се до краја јула организује музички догађај у циљу прикупљања средстава за рад Центра и да се слични догађаји у Студију одржавају током целог лета и јесени. Прва журка одржана је 30. јула:

<https://www.facebook.com/MarinaPesticPhotography/photos/a.1406495959388048.1073741939.913910008646648/1406496332721344/?type=3&theater>

Јована Милосављевић, једна од запослених на Јавном раду, по струци правница, представила је Међународну конвенцију о правима детета, Међународну конвенцију о укидању свих облика дискриминације жена, Међународну конвенцију о правима особа са инвалидитетом, Закон о забрани дискриминације и Закон о забрани дискриминације особа са инвалидитетом.

У петак 28. јула, информисани о догађајима у вези са изменама закона о здравственом осигурању у САД–у којима је претило да се укину права на самостални живот, разговарали смо о важности глобалног деловања покрета за самостални живот особа са инвалидитетом у смислу очувања и унапређивања овог сета права, слушали смо TedEx-ов говор Џудит Хјуман, једне од лидерки међународног покрета особа са инвалидитетом и покрета у САД-у, поводом десетогодишњице од усвајања Међународне конвенције о правима особа са инвалидитетом. Поново смо погледали документарни филм „Животи вредни живљења“ о историјату покрета за грађанска права особа са инвалидитетом у САД-у.

Поред тога, Дијана Качавенда, једна од запослених на Јавном раду, са председницом Центра и двома стручним радницама била је у посети кандидату за новог корисника сервиса персоналне асистенције у вези са обезбеђивањем приступачности улаза у стан као безбедносног предуслова да би колега могао да користи ову услугу. Искусвени разговор који је вођен био је изузетно користан за све нас који смо у њему учествовали/е. Колегиница Качавенда имала је један искусвени разговор на улици у вези са обезбеђивањем права на помагала.

Центру су се за подршку у обезбеђивању средстава за адаптацију животног простора обратиле још две особе. У оба разговора учествовали су сви присутни.

У петак, 28. јула Центар је посетила власница школе страних језика House of English. Договорено је да након тестирања почетног знања направимо заједнички план обуке и прикупљања средстава како би садашњи запослени/е уколико буду желели од септембра да почну да уче енглески језик и друге језике у оквиру ове школе. Са запосленима договорен је термин за тестирање и начин на који ће се одвијати.

У августу су одржана предавања о Закону о удружењима и Закону о фондацијама и задужбинама, одржан је састанак са резиденцијалном саветницом TACSO пројекта у Србији о техничкој помоћи везаној за област прикупљања средстава и стратешког планирања, Центар је посетила сестра једног од запослених на Јавном раду која живи у Француској. Разговарали смо о могућности сарадње, првенствено на пољу превоза

особа са инвалидитетом. Председница Центра обавестила је присутне о постојећем стању у вези са превозом и персоналном асистенцијом, што је довело до различитих питања, недоумица и прилично жустрог разговора који је настављен и следеће недеље и резултирао је тиме да тренутни запослени предложе што хитније сазивање Скупштине ради договора о промени структуре Центра и ефикасној подели улога и послова. У међувремену Центру су се обратиле две особе са потребом да им се реконструише куће у којима живе да би постале приступачне, односно да би добиле купатило и председник кућног савета једне зграде на Лиману којој је потребна помоћ за обезбеђивање средстава за изградњу рампе на улазу.

У току Јавног рада шест особа се обратило за информацију или савет у сфери права на рад, једна мајка у вези са уписом детета у основну школу и једна особа у вези са уписом деце у вртић и остваривањем права на накнаду за туђу негу и помоћ.

Центар је 25. августа упутио установама надлежним за запошљавање, установама чији је оснивач АПВ, представку у вези с пуном применом Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и чл. 27 Међународне конвенције, тражећи појединачне или заједнички састанак у циљу да се нађе начин за запошљавање особа са инвалидитетом у оквиру покрајинских установа. На овај позив одазвала се само канцеларија Покрајинског заштитника грађана. Са његовом помоћницом, уз учешће двеју саветница и представница Покрајинског секретаријата за привреду и туризам 3. октобра одржан је састанак коме су присуствовале председница, потпредседница Центра и Јована Милосављевић чије је запошљавање у струци Центар упутио препоруку неколиким покрајинским установама.

На састанку је разговарано о могућностима да Канцеларија покрајинског заштитника грађана подржи иницијативу пуне примене наведеног закона која се односи на покретање процедура и систематизацију радних места како би покрајинске установе и сам Омбудсман дале пример примени Закона, за шта нам је речено да неће бити релевантно до почетка 2018. године.

Друга тема односила се на искуства чланства, запослених и корисника/ца Центра у вези са проценом радне способности НСЗ, пре свега на Марију Обровачки којој је неосновано процењен трећи степен радне способности. Саветница Покрајинског заштитника грађана информисала нас је о намери да се на ову тему покрене истраживање.

Центар је 2. октобра, непосредно пре састанка упутио свим надлежним установама, Националној организацији особа са инвалидитетом и Организацији „...ИЗ

КРУГА“ – Војводина представку која се односила на искуство колегинице Обровачки, пошто јој је у међувремену одбијена жалба на уручено решење, као неоснована. Председница Центра и супервизорка програма присуствовале су радном колегијуму који су заједнички организовали републички и покрајински заштитник грађана. Тим поводом представница Центра предала је помоћници републичког заштитника грађана надлежној за заштиту особа са инвалидитетом представку у вези с овим предметом, а покрајински заштитник грађана обавестио је присутне о свом предлогу да надлежна радна тела Скупштине АПВ отворе питање запошљавања особа са инвалидитетом. Двадесетшестог октобра обавештени смо о томе да је пратећа документација у вези с предметом колегинице Обровачки прослеђена Републичком заштитнику грађана који је десетак дана касније обавестио Центар да ће поступити по притужби и да колегиница у међувремену има право да предузме све преостале мере у циљу заштите права на рад. Уз подршку Организацији „...ИЗ КРУГА“ – Војводина Марија Обровачки поднела је пријаву Управном суду против решења ресорног министарства којим се утврђује трећи степен радне способности и тражила поновну процену. Поступак је у току.

Уз сагласност Марије Обровачки, Центар је 16.11.2017. упутио притужбу Повереници за заштиту равноправности за кршење члана 11, став 3. Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом од стране председнице Комисије за процену радне способности 21.10.2015. у Новом Саду, јер начин на који је вођен поступак процене и разговор са колегиницом представља узнемиравање, вређање и омаложававање особа са инвалидитетом од стране носилаца јавних функција и лица запослених у органима јавне власти у току поступка остваривања права особа са инвалидитетом, због инвалидности.

Једанаеста ванредна седница Скупштине Центра одржана је 31. августа 2017. (Записник је у Прилогу. Изабран је нови састав Управног одбора кога чине мр Милица Мима Ружичић-Новковић, председница, Дијана Качавенда и Слободан Попов, потпредседници. За чланство у Надзорни одбор изабране су Љиљана Чакмак, председница, Марија Обровачки и Јелена Сокреф, предложено је формирање тимова, подела послова и начин њиховог рада. Нажалост, ова одлука није спроведена.

Због промена у чланству тима Центра, Центар „Живети усправно“ се пријавио за 3 врсте техничке подршке од августа ове године: интерне консултације о прикупљању средстава, стратешко планирање и (прикупљање средстава од појединаца). Сви програми

су се одвијали у канцеларији ЦЖУ, изузев дводневне обуке о стратешком планирању која се одржала у Хотелу "Путник".

Прелиминарни састанак о техничкој асистенцији одржан је 2. августа 2017. године са Зорицом Рашковић, саветницом TACSO-а за Србију. Том приликом, направљен је нацрт приоритетног плана за даљу техничку подршку усмерену на писање пројеката за фондове ЕУ и стратешке оријентације Центра, уз неколико смерница и савета о корацима и механизмима које организација може користити у свом даљем раду, а у вези с подизањем капацитета, прикупљањем средстава, стратешким планирањем и акцијама. Девет чланова тима и запослених у ЦЖУ учествовали су у овом интензивном разговору који је трајао више од 2 сата. Састанак је организован у оквиру активности јавног рада о вршњачкој подршци као предуслову за самостални живот који је Центар спровео од маја до августа 2017.

<https://www.facebook.com/TACSO2/photos/a.10150707066158014.395058.221816553013/10154911916028014/?type=3&theater>

Сложили смо се да би један од нових чланова тима ЦЖУ могао да учествује на основној обуци о управљању организацијама цивилног друштва коју је 23. и 24. септембра 2017. године организирао TACSO ресурсни центар у Београду. Присутствовала му је Дијана Качавенда, потпредседница ЦЖУ. Оценила је да је обука била више него корисна у практичном смислу и због информација које су добијене. Најзначајнији исход њеног учешћа на овој обуци је то што она сада ради на дигитализацији канцеларијског посла са колегом задуженим за административно-финансијске послове који је раније предложио да се започне дигитализација, али због ограничених капацитета процес до сада нисмо започели.

Интерни састанак о писању предлога пројеката за фондове ЕУ

https://www.facebook.com/pg/zivetiuspravno/photos/?tab=album&album_id=1432079090179360

одржан је 29. августа 2017. Састанак је водио колега Ендре Балаша, спољни стручњак, TACSO-а. У овом процесу учествовало је осам представника/ца Центра: чланови Управног одбора ЦЖУ, 2 чланице Надзорног одбора, административни и финансијски радник и стручни сарадник за услуге у заједници које Центар организује.

Радили смо на примеру недавног пројекта ЦЖУ о вршњачкој подршци. Колега Балаша је сесију назвао *Како написати успешан предлог пројекта*. Он нас је заправо водио кроз специфичне услове за писање пројеката који су финансирани од стране ЕУ и указивао на оне делове нашег предлога пројекта које би требало побољшати или дефинисати другачије. Главни фокус је био на тимском раду приликом писања предлога пројекта и логичкој матрици, што је свима нама било више него корисно и много смо научили

Дводневна сесија о стратешком планирању одржана је у Хотелу „Путник“ 19. и 20. септембра на седамнаестогодишњицу отварања саветовалишта "Живети усправно", из којег је у фебруару 2017. године проистекао ЦЖУ. Зорица Рашковић, саветница TACSO-а за Србију је водила процес. Од 16 регистрованих, учествовало је 14 особа, пошто су 4 асистенткиње радиле у различитим сменама, 2 су биле присутне свака по један дан, а 2 само на паузама.

Овај дводневни процес био је један од најинтензивних у историји ЦЖУ. Исходи процеса су: дефинисани стратешки правци, визија, мисија, циљне групе, организацијске вредности и стандарди и главна поља рада ЦЖУ. Документ је сада у изради и биће завршен у току ове године:

https://www.facebook.com/pg/zivetiuspravno/photos/?tab=album&album_id=1452264051494197

Током дискусије о стратешким правцима показало се да није постојало заједничко виђење циљних група Центра, што је утицало на дефинисање мисије. Центар је започео вршњачко саветовалиште 2010. године, а његови корисници су сви људи који су тражили ову врсту подршке, не само особе са инвалидитетом. Због овога се дало се закључити да Центар пружа услуге и подржава самосталан живот свих грађана, посебно младих људи из других маргинализованих група, имајући у виду опште друштвене околности које стварају неједнаке могућности за већину грађана. Препознајемо иста искуства и појаве. Оно што се заправо десило јесте да је део групе сматрао да Центра треба да се фокусира искључиво на услуге за особе са инвалидитетом, што је подстакло дискусију о томе да ли Центар треба да се трансформише у Центар за самосталан живот или да постане део мреже ЦИЛ Србија, што би могло имати јачи утицај на пољу заговарања за услуге за самосталан живот, које су претходно изгласане као приоритет Центра.

Током три састанка која су уследила одлучено је да ће циљна група услуга Центра бити сви грађани/ке и да ћемо у стварању услуга користити модел копродукције, који се сада развија у оквиру Европске мреже за самостални живот (ЕНИЛ) и вршњачки/искуствени приступ.

У вези са обезбеђивањем средстава за услугу персоналне асистенције TACSO је технички и финансијски поджао следеће активности:

1.) 31. октобра локални Бенд "Апсолутно романтично" наступао је и дао подршку сервису персоналне асистенцију у Firchie Think Tank Студију. Било је присутно само нас 20, али атмосфера је била одлична. Прикупљен је износ од 15 ЕУР.

2.) 23. новембра одржан консултативни састанак о прикупљању средстава (crowd funding и corporate funding) са Мајом Стојановић, извршном директорком Грађанских иницијатива TACSO стручњаком. Учествовало је осам представника/ка Центра, Радош Керавица, новоизабрани члан Одбора ЕНИЛ-а, и једна вршњачка едукаторка Центра.

Сложили смо се да рад на кампањи наставимо након што се одржи донаторски скуп који Центар организује као завршни догађај војвођанске иницијативе за ЕУ који TACSO технички подржава. Скуп смо организовали у склопу обележавања петнаестогодишњице од оснивања ЦЖУ у уторак, 28. новембра, у 12 сати, у великој сали Културног центра Новог Сада (Католичка порта 5).

У оквиру припрема за овај догађај ЦЖУ је превео и титловао кратки филм „Самостални живот значи...“ који је направила Организација за самостални живот Грчке

https://vww.ioutube.com/vatch?v=rPzi0M5su_k&t=25s), кратки видео запис "Ед Робертс, његове речи, његова визија" и документарни филм који је снимила УЛОБА, Организација за самостални живот Норвешке. Позвано је преко 180 особа.

Продукцијска кућа Goumont Television и Blitz група омогућили су приказивање филма француског играног филма “Недодирљиви” овим поводом. Присуствовало је 47 људи, међу којима су били: активисти/сткиње покрета за самостални живот, персонални асистенти/ткиње и особе које раде на организацији услуге у Новом Саду, новоизабрани преставник Србије у Одбору Европске мреже за самостални живот, представници делегације ЕУ у Србији, представнице Француског културног центра, извршна директорка Реконструкције женски фонд, представник Хора „Св. Стефан Дечански“ који је, овом приликом, уручио донацију хора у износу 80.000,00 динара намењену персоналној асистенцији, а прикупљену на концерту поводом обележавања 30 година од оснивања хора. Такође су му присуствовали представници/е неколико новинских листова у Новом Саду и лист Дневник објавио је вест овим поводом: <https://www.dnevnik.rs/novi-sad/decenija-i-po-postojana-centra-ziveti-uspravno-28-11-2017>

На самом почетку приказан је кратак филм снимљен поводом десетогодишњице од усвајања Међународне конвенције о правима особа са инвалидитетом у продукцији Центра (<https://youtu.be/cZssNavLNLg>) након чега је директорка Француског културног центра у Новом Саду најавила француски играни филм “Недодирљиви” истакавши да је он 2012. године имао више гледалаца од тада последњег наставка Харија Потера и да је њој, без обзира на то што јако воли Харија Потера, драго што је тако јер овај филм подиже свест о важности подршке особама са инвалидитетом и један део његовог прихода те године био је управо усмерен у ову врсту подршке.

Услед техничких проблема са титлом филм није било могуће одмах да се прикаже, па је део посетилаца, укључујући координаторку Канцеларије за особе са инвалидитетом Града Новог Сада, представнице Удружења дистрофичара јужнобачког округа и представник Еразмус + пројекта, напустили скуп.

Догађај је настављен представљањем историјата покрета за самостални живот, важности услуге, начина на који се она пружа, шта подразумева лицензирање услуге и који су основни трошкови који подразумевају почетна средства за организацију услуге за једног корисника/цу у складу са минималним републичким стандардима дефинисаним Правилником за лицензирање услуга социјалне заштите. Након овога присутнима се обратио Николас Бизел, шеф одељења за правосуђе, унутрашње послове и сарадњу Делегације ЕУ у Србији који је истакао да ЕУ на пољу инклузије особа са инвалидитетом издваја прилична средства и ради на повезивању различитих фактора на овом пољу али да је стварна инклузија могућа само уколико сви сегменти друштва буду ово поље препознали као нешто на чему сви заједно треба да радимо јер се тиче сваког од нас, од породица у којима живимо до свих установа, система и услуга који су на располагању грађанима/кама. Навео је такође да је овај сегмент изазов за све укључујући и саму ЕУ пошто, примера ради, и ЕУ Инфо центар у Београду без обзира што је у новоизграђеној згради нема лифт одговарајућих димензија.

Извршна директорка Реконструкције женски фонд у свом излагању фокусира се на то да прилике у којима живимо стварају прилично проблематичне ситуације различитим групама грађана/ки да РЖФ као домаћа фондација и као неко ко ће остати овде и нема ограничен мандат у смислу теме и периода у коме делује на подручју Србије подржава све оне сегменте који се тичу живота жена, а које омогућавају да се олакша или премости све оно што систем није препознао или што због недостатка средстава још није дошло на ред. Она је такође изразила жаљење што за куповину скупоцених аутомобила, имовине, концерте народних певача/ица има средстава, а за основне услуге социјалне или здравствене заштите нема и да је РЖФ препознао да се рад Центра не своди само на персоналну асистенцију већ на целовиту усугу која обухвата приступачност, вршњачку подршку, подршку у образовању и запошљавању и да има примера да је Центар, услед системске дискриминације, заправо преузео пружање потпуне подршке једној особи како би јој се омогућио самостални живот што је заправо и био повод да РЖФ овај процес подржи. Такође је најавила даљу подршку фонда.

Марко Асурцић у име хора “Св. Стефан Дечански” и Студија “Орфелин” под руководством Тамаре Адамов Патијевић, рекао је да су се представници ових двају хорова пре доста година упознали са колегиницом Љиљаном Чакмак која од своје 27. године

користи асистенцију и која је једна од двеју особа због којих је услуга персоналне асистенције у Новом Саду 2008. године и покренута да он и сам асистира колегиници при одласку на концерте (асистирао јој је и на самом догађају) и да се ова два хора неколико година у назад одричу својих хонорара и подстичу публику да уложи новац у ову услугу јер она омогућава слободу кретања и функционисања. Најавио је да ће наставити и даље и упоредио је ову услугу са хлебом насушним и изнео став да није одрживо да се лечење финансира смс-ом, а услуге које омогућавају функционисање и кретање концертима и другим догађајима овог типа рекавши да ће они и даље наставити да са своје стране подржавају колико год буду могли.

Након излагања Марка Асурџића приказан је филм после чега се присутнима обратила Мимица Живадиновић потпредседница Центра за самостални живот особа са инвалидитетом Србије који ове године обележава 30 година деловања у покрета особа са инвалидитетом и била је прва персонална асистенткиња у Србији. Навела је да јој је драго што сарадња између двају центара на овом пољу траје без мало 10 година али да Нови Сад, за разлику од многих мањих градова и општина, још увек нема решено питање трајног финансирања услуге која је заиста неопходна, а рецимо општина Ириг или град Бор без обзира на ниже буџете и економске прилике имају директно и континуирано финансирање услуге. Она је прочитала поруку Гордане Рајков, оснивачице покрета за самостални живот Србије, која није могла да дође:

“Драга Мима, драге сараднице и сарадници Центра живети усправно,

Жао ми је што данас нећу бити физички са вама да заједно прославимо једну од манифестација којом се обележава 15 година постојања и рада ваше организације. Већ сама чињеница да опстајете толико дуго и водите активности у циљу бољег положаја особа са инвалидитетом, говори о једном упорном и преданом раду и путу који сте прешли, а који није био прав, лак ни посут ружама. Био је кривудава, са много трња и препрека које сте са мање или више успеха ипак успели да савладате.

Самостални живот особа са инвалидитетом и стварање услова за његову примену у Србији, мисија је Центра за самостални живот особа са инвалидитетом Србије већ више од 20 година. Овај покрет био је један од највише ослобађајућих аспеката у животима особа са инвалидитетом. Он их је трансформисао од пасивних примаоца услуга које нису увек били адекватне, до активних грађана заједнице и у исто време послодаваца својих персоналних асистената и сарадника.

Зашто су онда особе са инвалидитетом и даље искључене из самосталног живота?

Одговор на ово питање је врло једноставно и односи се на социјалне, економске и политичке процесе. Другим речима, недостатак примене добре социјално-политичке праксе. Ово је иронија посебно зато што живимо у време директива Европске Уније, УН Конвенције о правима ОСИ и националних влада које иду у правцу друштвеног укључивања. Намера је била да се особе са инвалидитетом укључе у све аспекте живота, друштвени, економски и политички, али оно што се догађа је понекад супротно томе. Неке особе са инвалидитетом

себе и даље доживљавају као жртве система који их обесправљује, остављајући их на нивоу сиромаштва, зависним од бенефиција, у мањку могућности за запошљавањем и радним оспособљавањем и изолованим у сопственом друштву.

Многе земље још увек имају проблем потпуног разумевања у чему се састоји стварна консултација са особама са инвалидитетом. Они то негирају на своју одговорност, али на жалост, на крају су особе са инвалидитетом стварне жртве недобијања сервиса који су им потребни.

Као што и сами знате, да би остварили своја права морамо се борити за њих, стално, упорно и мудро. Желим вам да бирате битке које ћете водити а које имају реалног изгледа да буду добијене, а оне за које је велика вероватноћа да ћете их изгубити у том тренутку, оставите за касније, не одустајући од њих и стрпљиво градећи стратегију којом ћете и њих добити када за то буде погодан тренутак.

Са жељом да истрајете у својим настојањима, да имате још много успеха у свом раду, барем још наредних 15 година, желим вам да овај догађај прође успешно и шаљем вам много срдачних, пријатељских поздрава.”

На самом крају скупа председница Центра позвала је колеге/инице који су користили или користе асистенцију, оне који су допринели њеном стварању и организацији у Новом Саду, персоналне аистенте/киње које су је добрим делом свих ових година изнеле имајући у виду рестриктивне услове финансирања и чекања на средства.

Радош Керавица, члан Одбора Европске мреже за самостални живот и Омладинске мреже при њој, на самом крају скупа рекао је да без обзира на постојање Стратегије за деинституционализацију Србија и није направила велики помак тим пре што је установама препуштено да се саме трансформишу и дефинишу динамику којом ће овај процес тећи, а да притом ради се недовољно на стварању услуга у заједници и да се дешава да, без обзира што су корисници почели самостално да живе, средства намењена услугама социјалне заштите не прате корисника/цу већ се и даље посредством Центара за социјални рад усмеравају установама у којима су ти исти корисници/це до недавно боравили. Он је такође истакао да постоје механизми ЕУ који, сходно усвојеним међународним документима, треба да допринесу процесу деинституционализације. Међутим ЕУ у Србији и даље улаже у пројекте који успоравају процесе као на пример недавно реализован пројекат “Отворене руке”. У оквиру пројекта направљен је детаљан план деинституционализације у координацији са радним групама за деинституционализацију Министарства здравља и Министарства за рад, запошљавање и социјалну политику која треба да буде основа за Националну стратегију деинституционализације. Мада је план предат министарствима до сада није званично усвојен од стране Владе.

У саопштењу за јавност поводом 3. децембра, Међународног дана особа са инвалидитетом, Центар је, између осталог, указао на то да је одржавање пријема у свечаној сали Градске куће поводом тог дана, која није приступачна у нескладу са чл. 9

Међународне конвенције који дефинише обавезе држава потписница на пољу обезбеђивања приступачности <http://www.czuns.org/saopstenje-za-javnost-povodom-medjunarodnog-dana-osoba-sa-invaliditetom/>

Између 4. и 8. децембра Центар је свим својим досадашњим донаторима који нису присуствовали донаторском скупу, председници Народне скупштине Републике Србије, председницима Скупштине Војводине и Града Новог Сада, као и председницима/ама одборничких група у Скупштини Града упутио писмо у вези са услугом персоналне асистенције и чињеницама и дефиницијама самосталног живота. Председнику Скупштине АПВ. Председнику Скупштине АПВ предочена је и ситуација у Општини Кањижа.

У четвртак 7. децембра у Центру је одржан састанак тима Центра о организацији и финансирању услуге персоналне асистенције коме су се придружиле Љиљана Коковић, помоћница градоначелника, Вера Гркавац, в.д. начелника/це Градске управе за социјалну и дечју заштиту и Милана Марковић, службеница Градске управе задужена за пројекте које реализују организације цивилног друштва.

Најављена је подршка сервису наредне године у износу који буде расположив. Састанак је јако важан јер су први пут откако се услуга организује и финансира представници/е Центра и представнице Града изнеле све чињенице релевантне за саму услугу и отворено разговарали о могућностима да се она унапреди и буде доступна што већем броју корисника/ца.

Такође ово је други пут откако Центар организује услугу да су представнице Града разговарале директно са корисницама и са асистентима/кињама и осталим запосленима у организацији сервиса. Његов најважнији исход јесте то што сада сви који су учествовали на састанку имају једнак увид у све елементе услуге и неопходна средства за њену организацију, тако да сада постоје услови за њено заједничко планирање.

Замерено нам је што услугу организујемо више од 8 сати, рекли смо да је то минималан стандард и да пружалац услуге и/или наручилац и финансијер могу да се одлуче за њега или за виши и да уколико би услуга била сигурно обезбеђена 8 сати свима којима је потребна, Центар би пронашао додатна средства за оне којима је потребна дуже. Речено нам је да 0,1% градског буџета представља велику суму и да треба кренути од потреба корисника/ца, чије податке имамо уместо износа. Председница Центра изнела је став да потребно да почнемо од износа, тј. од броја корисника/ца и да је у односу на број особа које су се Центру обратиле да им услуга потребна, број оних који су на листи чекања и величину града овај потребно издвојити средства за 40 корисника/ца, да треба да се финансира директно, а не пројектно, с линије 472 уместо с линије 481.

Речено нам је да ће се и даље услуга финансирати с линије 481, да је за одобрени износ нереално да има само 3 кориснице. Председница Центра рекла је да је минимални износ да би једна особа користила асистенцију 40 сати недељно 1,5 милиона динара и сваки други још по 504.000,00, тако да за одобрен износ Центар није могао да запосли више од 4 асистента/киње на годишњем нивоу.

Супервизорка програма Центра је на састанку рекла да осећа да постоји намера да се пронађе решење и да зна да оне све разумеју и то да нико од нас не жели да било ко заврши у болничком кревету и да буде везан решеткама већ да имамо избор да о своме животу одлучујемо. Заправо, кроз одговор мени на сегменте у вези са којима сам изразила сумњу и забринутост, пренела им је суштину зашто је смештај у установе опасан по достојанство човека.

Пошто смо навели, да уз 4 особе које тренутно користе услугу, Центар има 12 потенцијалних корисника/ца на листи чекања, Марија Обровачки питала је уколико би сви они/е користили услугу 8 сати, да ли би она била сигурно плаћена за свих 16 корисника/ца. Добила је одговор када буду сагледане све потребе, да ће Град предвидети све што буде могао. Председница је питала за могућност да се део финансира с линије 472 јер би трошкови рада 16 асистената/киња износили 8.064.000,00 динара, уз шта још морају да буду урачунати и трошкови стручног рада и обуке у износу од 1,1 милион динара, што тешко да се може конкурсом за пројектно покрити с обзиром на износ који је на располагању за услуге које пружају организације социјалне заштите које се финансирају кроз конкурсе за пројекте.

На основу заједничке одлуке Управног и Надзорног одбора, тренутних корисница асистенције на састанку одржаном 13. децембра, чијем је једном делу присуствовала председница Удружења особа са церебралном парализом СУНЦЕ, одлучено је да Центар помоћници градоначелника и представницама ресорне градске управе достави податке о потреби за асистенцијом особа које су их у претходних 5 дана доставиле са њиховим коментарима из којих се уочава да их радује (поновна) могућност коришћења услуга као и да су у овом тренутку превасходно фокусирани на основне потребе када је у питању сагледавање могућности коришћења асистенције, што указује на смањењу мобилност или њено редуковање у периоду када је нису имали. Деветнаест особа доставило је податке, од којих су четири особе навеле да им је асистенција потребна 4 сата, 3 шест и остале 8. Сходно наведеном броју сати 14. децембра доставили смо помоћници Градоначелника и в.д начелнице Градске управе за социјалну и дечју заштиту пројекцију буџета за 15 корисника/ца који/е услугу користе 40 сати недељно, по цени рада од 27.000,00 динара у нето износу.

Председница и Никола Ковачић, члан Скупштине Центра задужен за финансије, састали су се 8. децембра 2017. с извршним директором Српског филантропског форума, а након учешћа на седници Одбора за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва, посвећене Међународном дану особа са инвалидитетом и примени чл. 19. Међународне конвенције о правима особа са инвалидитетом (<https://youtu.be/PxXxeGqH0Xc>).

Форум нема могућност да повезује своје чланице са потенцијалним корисницима средстава. Он је ресурс за информације и средиште у коме ће се развијати вредности и механизми за подстицање филантропије. Има у виду ниво остваривања социјалних права у Србији, евентуално може један Национални дан давања, 1. октобар, да посвети самосталном животу. Договорили смо се за сталну размену информација и за учешће на његовим скуповима који буду отворени за јавност. Постоји могућност учлањења фондација које се баве овом темомом.

У последњих 15 дана децембра фокус рада Центра био на прикупљању средстава за зараде запосленима у оквиру сервиса персоналних асистената. Музичка школа „Исидор Бајић“ 5. децембра на свом концерту у Културном центру Града, АКУД „Соња Маринковић“ на својим концертима 12. децембра у Свечаној сали Универзитета у Новом Саду, 15. децембра у згради НИС-а и 23. децембра 2017. у Синагоги прикупили су износ од 43.000,00 динара за асистенцију, Еркер Инжењеринг уплатио је износ од 50.000,00 динара, Графомаркетинг Готи од 5000,00 динара. У уторак 26. децембра деци запослених и чланова Скупштине Центра додељени су пакетићи у Играоници MAGIC уз њену подршку, подршку Пекаре ФРУШТУК и Посластичарнице ФИГАРО +

У петак, 22. децембра, након обуке двеју нових асистенткиња, одржан је састанак са Маријом Јаковљевић, програмском координаторком Реконструкције женског фонда о околностима под којима су се одвијале и сада се одвијају активности Центра и годишњој подршци самосталном животу жена са инвалидитетом у 2018. Договорено је да се подршка РЖФ-а у 2018. усмери на плату организаторке сервиса и потпредседнице Центра за део који се односи на пружање искуствене подршке и административне послове

У петак 29.12. Центар је поставио кампању за прикупљање средстава за персоналну асистенцију на сајт generosity.com (<https://www.generosity.com/community-fundraising/pa-service-in-novi-sad/x/17932589>) на предлог извршне директорке и менаџерке за односе са јавношћу Грађанских иницијатива. Спот је снимљен 20. децембра у канцеларији Центра. Снимила га је и видео и аудио верзију обрадила Драгана Селаковић на основу синеопписа који су тимски сачинили Дијана Качавенда, Марија Обровачи, Весна Премић, Слободан Попов, Милица Мима Ружичић-Новковић и Јелена Сокреф. Решење за сценографију и

покривање осмислиле су Весна Премић, Милица Мима Ружичић-Новковић и Јелена Сокреф. Никола Ковачић је довршио обраду спота заменивши музичку подлогу и боју слајдова и титла у складу са вредностима и визуелним идентитетом Центра. У споту говоре Дијана Качавенда, Марија Обровачки, Драгана Марковић. Слободан Попов и Љиљана Чакмак.

У последња 3 дана 2017. донирано је 180,00, 20 долара. у овој а информацију о кампањи преко ФБ поделило је 139 особа.

У оквиру програма за једнакост особа са инвалидитетом у јавном говору 13. јуна завршена је реализација пројекта „Улога жена пореклом из АПВ у развоју женског и покрета особа са инвалидитетом Србије“. Започета је 15. фебруара 2016. године разговором са Горданом Рајков, активисткињом покрета особа са инвалидитетом од 1966. године, иницијаторком покрета за самостални живот особа са инвалидитетом Србије 1996. и народном посланицом од 2007 – 2012.

Поред 12 сати разговора и говора поводом јубилеја, у грађу за животну причу ушао је део приче коју је снимила Дијана Суботички, докторанткиња родних студија Универзитета у Новом Саду из књиге „Тиха већина: животне приче политичарки из Србије“, објављене 2013. уз њену сагласност, презентација поводом јубилеја везаних за организације у чијем је развоју учествовала, сачуваних снимака и транскрипција, њених телевизијских интервјуа и јавних обраћања. У периоду мај – јул 2016. транскрибовано је у 22 сата снимљеног материјала. Рукопис и биограм ауторизовани су 3. маја 2017. године.

Секретаријат за високо образовање и наставно-научну делатност у два наврата одобрио је захтев Центра за продужетак периода реализације пројекта, први до 28. фебруара 2017, а други до 31. маја ове године. Разлог за прво продужавање било је физичко стање и ниво обавеза саговорнице, за друго ситуација у њеној породици.

Књига је одштампана 9. јуна, рад на звучној верзији завршен је 11. Снимање делова који нису били добро изговорени и резиме на енглеском кога је у првобитној верзији пратио шум завршено је 19-22. јуна 2017, умножене ЦД-е Штампарија је доставила у Нови Сад 7. јула 2017. Између 10. и 12. јула 2017. дистрибуирана је установама, организацијама и појединцима у складу с претходно направљеним планом. Особама које су је након изласка из штампе, добиле достављен је ЦД. Електронску верзију могуће је преузети на сајтовима: <http://www.czuns.org/izboriti-se-za-izbor-zivotna-prica-gordane-rajkov/>, <http://cilsrbija.org/ser/ebib.php> и <http://www.zenskestudije.org.rs/>.

Електронска верзија књиге доступна је на сајтовима: <http://www.czuns.org/izboriti-se-za-izbor-zivotna-prica-gordane-rajkov/>, <http://cilsrbija.org/ser/ebib.php> и <http://www.zenskestudije.org.rs/>.

Књига је објављена у суиздању Центра „Живети усправно“, Центра за самостални живот особа са инвалидитетом Србије, Удружења „Женске студије истраживања“ и Футура публикација у тиражу од 500 примерака.

Промоција књиге одржана су 12. јуна у амфитеатру Централне зграде Универзитета у Новом Саду уз подршку Универзитета и присуство 30 особа. Говориле су рецензенткиње проф. др Невена Петрушић, шефица Катедре за грађанско право Универзитета у Нишу, др Биљана Сикимић, научна саветница Балканолошког института САНУ, Свјетлана Тимотић, председница организације „...Из круга Војводине“ и Сувад Захировић, председник Информативног центра ЛОТОС из Тузле и ја. Проф. емерита Свенка Савић је водила догађај. Фокус је био на могућности покретања мастер студија инвалидности на Универзитету у Новом Саду, с обзиром на постојећу литературу на српском и сродним језицима и кадар. На знаковни језик преводила је Ана Дитрих. Делове из књиге читала је Биљана Радусин, која је транскрибовала снимљени материјал.

Промоција у Београду одржана је 13. јуна у свечаној сали Филозофског Универзитета у Београду уз присуство близу 80 особа. Промоцију је водила др Биљана Сикимић. Поред ње говорили су рецензент Сувад Захировић, Гордана Рајков и председница Центра. Делове књиге и делове рецензије проф. др Невена Петрушић читала је проф. др Марина Марковић са Факултета драмских уметности Универзитета у Београду. Присутнима се обратила Марица Мирић, председница Савеза друштава дистрофичара Хрватске, активисти/киње и савезници/е Покрета особа са инвалидитетом које Гордана Рајков помиње у својој причи, њени пријатељи и пријатељице. Прочитана је порука представника Савеза параплегичара и квадриплегичара Црне Горе о значају књиге за покрет у Србији и региону.

С обзиром на то да су трошкови припреме за штампу и штампе књиге износили укупно 176.220,00 динара, Центар је цео одобрени износ усмерио на ову ставку, износ од 31.300,00 динара покрио је Центар за самостални живот по уговору о пословној сарадњи, износ од 18.390,00 динара покрио је Центар „Живети усправно“.

Секретаријат за високо образовање и наставно-научну делатност уплатио је 12. маја 2016. износ од 141.000,00 динара, а износ од 140.000,00 динара 8. јуна 2016. пренет је на рачун и Пословној банци због неопходности предаје извештаја Амбасади Краљевине Норвешке за завршетак реализације пројекта Сервис персоналних асистената у Новом Саду одобреног априла 2015. Када је три месеца касније амбасада Центру уплатила пренет износ нисмо били у могућности да вратимо средства на наменски рачун у Трезору јер је у међувремену усвојена Уредба о немогућности враћања средстава са пословног рачуна у банци на наменски рачун у Трезору. Из тог разлога су, након консултација са Управом за

трезор, средства за припрему за штампу и штампу књиге, одобрена од стране Секретаријата исплаћена са рачуна за донације који Центар има у Ерсте банци А.Д.

Путни трошкови и смештај рецезената, трошкови кетеринга за промоцију у Новом Саду, умножавање плаката и исправке књиге износили су 66.193,03 динара. Будући да је Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама одобрена средства за суфинансирање трошкова издавања књиге уплатио 14. јуна 2017.

Трошкове организовања промоције у Београду је покрио Центар за самостални живот.

Упитник у циљу процена петнаестогодишњег рада Центра од стране нас који смо у њему радили или смо са њим блиско сарађивали и утицаја на нас појединачно и на ширу заједницу, у августу су попуниле 33 особе. Колеге/нице су навеле да су кроз сарадњу с Центром највише унапредиле своје знање и вештине сервис персоналних асистената најпрепознатија активност Центра. У том домену упућене су критике што услуга није у пуном обиму развијена, што је користи мали број људи, као и да је на пољу обезбеђивања приступачности доста тога започето, али није довољно урађено. Замерено је што се новац користи на путовања председнице и њених најближих сарадника/ца и на трошкове њеног живота.

Од редизајнирања сајта (почетак децембра 2016.године) до 15.01.2018. године на сајту Центра забележено је 3048 посета, док је забележено укупно 6918 посета различитим страницама Центра). Страницу Центра на ФБ прати 848 особа/страница од 864 оних који су означили да им се свиђа. Центар на Твитеру прати 114 особа, забележено је 181 праћење. Једанаесторо људи добија обавештења с канала Центра на You Tube.

На дан 29.12.2017. Укупан прилив износи 6.706.597,83 динара, од чега је кроз донације уплаћен износ од 6.494.275,83 динара, преко уговора о сарадњи са Центром за самостални живот износ од 31.300,00 динара, кроз партиципацију корисница 394.960,00 динара и износ од 90.522,00 динара за услуге лектуре и коректуре, од продаје разгледница и рециклаже тонера и кроз техничку помоћ TACSO-а за организацију донаторског скупа 90.000,00 динара.

Следи табеларни приказ реализованих програма Центра у 2017. с појединачним изворима и износима средстава:

Ред бр.	Назив програма	Извор финансирања*	Износ средстава
1.	Сервис персоналне асистенције	Буџет Града Новог Сада - Градска управа за социјалну и дечју заштиту	3.800.000,00

2.	Сервис персоналне асистенције	Реконструкција Женски фонд	888.326,00
3.	Сервис персоналне асистенције	NOVI TRADING D.O.O.	40.000,00
4.	Сервис персоналне асистенције	ЈКП Паркинг сервис	13.000,00
5.	Сервис персоналне асистенције	Еркер Инжењеринг	50.000,00
6.	Сервис персоналне асистенције	Чаролија пецива	20.000,00
7.	Сервис персоналне асистенције	Пицерија „Борсалино“	10.000,00
8.	Сервис персоналне асистенције	ALIQUANTUM D.O.O.	10.000,00
9.	Сервис персоналне асистенције	Tehnoflex D.O.O	5.000,00
10.	Сервис персоналне асистенције	Infograf Goti	5.000,00
11.	Сервис персоналне асистенције	Сопствени приходи - партиципација корисница	394.960,00
12.	Сервис персоналне асистенције	Личне донације чланства, сарадника/ца и уметника/ца	245.732,00
13.	Републички јавни рад	Национална служба за запошљавање	818.157,83
14.	Улога жена пореклом из Војводине у развоју покрета особа са инвалидитетом	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама	150.000,00
	Улога жена пореклом из Војводине у развоју покрета особа са инвалидитетом	Уплата по уговору о пословној сарадњи	31.300,00
15.	Годишња донација за рад Центра	Ординација НАДА ДИВА	24.000,00
16.	Годишња донација за рад Центра	Ординација Јарић	21.000,00
17.	Продаја разгледница	MIROSS D.O.O.	2.000,00
18.	Приход од лектуре и коректуре	Андреја Радовановић	43.524,00
19.	Приход од превођења	SIPRU INTERNATIONAL за потребе пројекта Техничке помоћи организацијама цивилног друштва Европске комисије	39.648,00
20.	Организација донаторског скупа за Центар	SIPRU INTERNATIONAL у склопу пројекта Техничке помоћи организацијама цивилног друштва Европске комисије	90.000,00
21.	Рециклажа тонера	С.А.Р.Р.	4.950,00
	УКУПНО 2017. година		6.706.597,83

У Новом Саду, 22. августа 2017. и 16. јануара 2018.

Председница Центра
мр Милица Мима Ружичић-Новковић

Центар Живети усправно
Јеврејска 20, 21000 Нови Сад
Тел./ факс: 021/42-42-91

office@czuns.org

www.czuns.org

Жиро рачун: 340-11001286-31 Ерсте Банк А.Д
ПИБ 10072677